

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fél évre	5 " " " " " "	Fél évre	8 " " " " " "
Negyed évre	2 " " " " " "	Negyed évre	4 " " " " " "
Egy órára	1 " " " " " "	Egy órára	1 " " " " " "
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Székely egyesület Debreczenben.

(sz) A sokféle országos kérdések közt, a melyek felszinen vannak s állandóan foglalkoztatják a törvényhozást, a kormányt, társadalmi köröket és napi sajtót egyaránt, fölöttébb nagy fontosságu és nagy horderejű: a székely kérdés, melyről sok szó esett ugyan már, de tetteket még vajmikeveset láttunk. Holott a székely kérdés politikai értelemben erdélyi kérdés is, a mennyiben hazánk a Székely földben birja Erdélyt, legerősebb előbástyáját.

A székely kérdésnek tehát a nemzeti érdekekhez mért helyes megoldása nemcsak kívánatos, de égetően sürgős. Elégé szomorú, de való, igaz, hogy régi időkől fogva a magyar elméket a székely kérdés csak annyiban foglalkoztatta, hogy pro és kontra heves viták folytak a fölött: vajjon származására nézve hun-e magyar-e a székely? Dehát még e fogas kérdésben sem jutottunk végső eredményhez. Sőt újabban a tudósok egy része amellet tör lándzsát, hogy sem nem hun, sem nem magyar, hanem kabar a székely. A magyarok nyolczadik törzsét képezték, kik még a keleten csatlakoztak a magyarokhoz. Csakis a

legutóbbi időben terelődött a közfigyelem arra is, hogy a több száz esztendő kérdésnél sokkal nagyobb baj érte és fenyegeti őket és általuk országunk keleti határát.

Addig míg a székelységnek az volt hivatala és neveltetése, hogy a haza védelmére hadba szálljon, királyok, fejedelmek, saját külön ispánjaik elárasztották bőven kegyeikkel, kiváltságokkal s gondoskodtak arról, hogy életmódjuk biztosítottassék. A katonaszkodás mellett földmiveléssel, állattenyésztéssel is foglalkozott s a sokféle háziipar is kerestet nyújtott. Nagy kiterjedésű erdői, legelői jól hasznosíthatók voltak. Az a csekély művelés alatt álló föld, minden silánysága mellett is, termelt annyit, hogy saját fogyasztását fedezze. Csakhogy a szabadbérczek lakójának szintén meg kellett ismerkednie újabb időben az adók különféle nemeivel, melyhez semmiféle kiadásában szokva nem volt. Ettől fogva aztán a székelység pusztulásnak is indult.

A székelyföld, mely hosszú időn keresztül egyedüli menháza volt a magyar függetlenségnek, ma már nem képes megszaporodott népességét táplálni. Az erdők legnagyobb része le van tarolva, a csekély mivelhető föld

pedig oly annyira feldarabolva, szeretlenül elaprózva, hogy csupa keskeny szalagocskákból áll. De hát ezek is a legtöbb helyütt kopár hegyoldalokból vannak kiszakítva, a melyek alig adják vissza a vetőmagot. A mi kevés termékeny földjük van, azt jól művelik, kereskedelmi növényekkel hasznosítják, de hát 1000—1600 korona egy kateszteri hold ára. Természetes, hogy szegény ember nem igen juthat földhöz. A kinek 4—6 hold szántóföldje van, az már közöttük nagy gazda, irigyelt boldog ember. Még főurak sem birnak sokkal többel.

Általában ismeretes, hogy a katonai erények mellett a székely nép mozgalmás, munkás, élelmes s minden téren érvényesülő tehetséggel, sőt üzleti szellemmel is bir, a tudás és mivelődés iránt pedig roppant fogékony. És mindezen becses tulajdonságok dacára ennek az értékes magyar elemnek pusztulását és romlását kell fájdalmasan szemlélnünk!

Sürgetik, nógatják a kormányokat régóta az iránt, hogy a derék székelységnek segélyt nyújtson új kereseti források nyitásával, ipar és gyárvalatok létesítésével, dehát mindezideig még a vasutak közgazdasági és közforgalmi áldásaiban sem részesültek.

Tompa Mihály.

Tegnap leplezték le Tompa M. szobrát Rimaszombatban. a kies Gömörmegye székelyhelyén. A nemzet nagyon régi tartozását róttá le ezen napon. Több mint harmincz éve nyugszik Tompa a hunvai csendes temetőben s ime, kinek homlokát életében annyi báber, annyi koszoru övezte, holta után csak most nyeri el költői dicsőségének megfelelő emléket.

A „megfelelő” szót rosszul használtam. A nemzet nemcsak a hosszas késedelem mel vétett a Tompa iránti kegyelet és hála ellen, hanem még inkább azzal, hogy nem az ország fővárosában emelt ércszobrot Tompának, ugyanott, hol már régóta győnyörködhetünk a költői triumvirátus két óriásának, Petőfinak és Aranyinak emlékében. A három költőt nemcsak költészetök irányára fűzte össze, hanem szivbeli barátság is összeforrasztotta.

A kik oly egyek voltak életükben és alkotásaikban, azokat holtukban és megdicsősítésükben is össze hozhatta volna a kegyelet. De nem illik a panasz és szemrehányás az ünneplés napjához. — Csak elismeréssel adózhatunk Gömörvármegyének, hogy a nemzetet megváltotta egy nyomasztó

adósság terhétől. — csak dicsérhetjük Debreczennek egyik érdemes fiát, S. Szabó József kollégiumi tanárt, a ki a maga diákori gyűjtésével a szobor alapját megvetette és férfikora irodalmi munkásságával állandóan táplálta a Tompa kultuszt, csak dicsőitnünk, magasztalnunk kell Tompa Mihályt, a magyar hazafiánat nagy költőjét, a természet rajongó barátját, a magyar nép nemesen bölcs oktatóját.

A magyar irodalom génusza csodás módon kijelölte a nemzet nagy költőinek helyét a költészet széles birodalmában, csodás módon gondoskodott a mindeniknek megfelelő külön feladatról, önálló hivatásról. A gondviselésnek e beosztása annál inkább fölkelte bámulatunkat, mert a költők, midőn a maguk külön hivatását teljesítették, egy egy nemzeti nagy szükségletet is kielégítettek.

Ki ne látná a gondviselés kezét abban, hogy Petőfit odarendelte a 40-es évek forrongó eseményei közzé, hogy odasodorta a szabadságharcz lázas küzdelmeibe? Petőfinék rendeltetése volt hol lelkes, hol gunyos költeményeivel a nemzeti nagy átalakulást elősegíteni, forradalmi. és harci dalaival a magyar népet extázisba ragadni, végső erőfeszítésre tüzelni.

A forrongás, az élethalálharcz e lázas

napjaiban a szelid, a csöndes Tompa nem talál hangot lantján; a szabadságharcz leveretése után, az elnyomatás szomorú éveiben nyilik meg az ő költői pályája. Ha nem adatott meg neki az izgatás tüze, annál bővebben meg volt áldva a vigasztalás balzsamával: ő a nemzet nagy vigasztalója. A legszeretőbb anya sem találja meg jobban a beteg gyermekéhez illő szavakat mint Tompa a letiport hazához méltó hangokat. A csüggedő lelkeket éleszti, de nem heviti, mert a felindulás nem betegnek való, a nagy emlékeket ébren tartja, de a fájó sebeket nem szaggatja föl, mert a gyöngye test elvérezhetnék. A multat csak fátylon át mutatja, egyrészt, hogy ne fájjon oly erősen annyi mindennek az elvesztése, másrészt, hogy az üldöző hatalom se vegyen észre minden czélzást. E hivatásában nagy segítségére szolgál az allegóriához való hajlama. „A madár fiaihoz”, „A terebélyes nagyfa”, „A golyó”, „Az új Simeon” stb. többet sejtetnek, mint amennyit mondanak. E hol csöndes bánattól, hol mélyebb keserűségtől áthatott elégiáiban áll Tompa költői tehetségének és nemzeti hivatásának a magaslatán, a költeményei éppen oly nyereségei, remekei a magyar hazafias lírának, mint Petőfi szárnyaló ódái, perzselő dalai.

Csak természetes tehát, hogy a vagyontalanság, a munkahiány a nép szaporodásával mind többeket készlet kívándorlásra. Eddigelé egész rajával keltek utra a közeli Romániába, hol tárt karokkal fogadták a jó munkakerőt, de legujabban már ott sem találhatnak munkát, keresetet, mert a román kormány a célból, hogy a saját hennszülötteinek biztosítson keresetet, szigorú óvintézkedésekkel a beözönlés elé akadályokat gördített.

Ezzel aztán még nyomasztóbbá vált sorsuk, mert sem itthon, sem idegenben nem juthatnak munkához, holott élni valahogyan csak kell.

Sok szó esett már arról, hogy a székelyek kivándorlása miként volna megakadályozható, nem különben arról is, hogy a nép vándor eleme ne keletre hanem az ország belseje felé huzód-
nék.

A mentő munkának és segélynyújtásnak többféle módjában az intéző körök meg is állapodtak bizonyára, mert ma már külön kormánybiztos kezében van összpontosítva a székely mentés feladata.

Vajha siker koronázná működését!

Mindezt pedig elmondtuk azon alkalomból, hogy a városunkban levő székelyek kezét fogva az erdélyiekkel

Tompával bizonyára vele született a szabad természethez való ragaszkodás, de ezt az érzést a természet iránti rajongással valószínűen a haza szenvedései fokozták, a melyek elől, valamint az emberi társadalom ferdeségei elől a természet szépségeiben kereset és talált menedéket. Szerette a végtelen rónát, gyönyörködött szülőföldje szelid halmaiban és égretörő bérczeiben, de szívéhez legjobban hozzánőttek a természet szelid gyermekei: a virágok.

Együtt érzett, együtt örült és együtt bánkodott a vadrózsával, a busz árvalányhajjal, a büszke liliummal, a szerény ibolyával. A mennyire ő ismerte, ő szerette a virágokat, azt akarta, hogy mások is úgy ismerjék, úgy szeressék. Ez érzéséből és vágyából születtek a „Virágregék“, a melyek között ha van egy-két csinált virág is, azok is művészi kézzel készültek.

Tompa már a „Virágregék“-ben erősen hajlik az erkölcsi oktatás felé; ez a tanító irány még határozottabban nyilvánul népies elbeszéléseiben, a „Kenyérkő“, „Sülyedés“, „A féikezu koldus“, „A gazdag“ stb. című regéiben, mondáiban. Tompa nem akarta magát a költészetben sem megtagadni; nem titkolta ott sem, hogy ő pap, híveit szerető, népét jóra, nemesre, bölés és okos életelvekre, tiszta erkölcsre oktató lelki pásztor.

Az egyszerű falusi lelkész alakja ma drága érzebe öntve támad fel, neve aranybetűkkel márványba vésvé ujul meg szemünk előtt; költői nagyságát, örök dicsőségét a legelső irodalmi társulatok, kiváló költők, híres szónokok hirdették a fényes irodalmi ünnep keretében. Az egész nemzet hódolatának és kegyeletének pálmakoszorúhoz hadd járuljon e néhány gyöngye hajtású levél, melyet innen a távolból a debreczeni „Csokonai-kör“ kebeléből küldök a szobor talapzatára.

Kardos Albert.

megalapítani óhajtják a székely egyület, melynek célja és feladata a székely érdekek szolgálata és előmozdítása leendő.

Kivánjuk, hogy az elvetendő magtermékeny talajra találjon Debreczenben.

Győztesek és legyőzöttek.

(Végszó az angol-bur békéhez.)

Örömmámorban üdvözlő Anglia a burokka: való békekötést. Diestelen hadjáratát győzelem nélkül fejezte be oly békekötéssel, melyben hódító célját elérte. Övé Dél-Afrika. A bur köztársaságok megszűntek független államok lenni, angol gyarmatokká váltak. Övék Transzvál aránya és Oránzs gyémántmezői, melyeknek birtokaért indítá a véres háborút. Mert Anglia világkereskedésének szüksége van arra, hogy az aranytömeg, melyet Ausztrália és Dél Afrika termelnek angol társulatoké legyen s a londoni bankokba folyjon. Ez egyik főtenyezője világkereskedelmi hatalmának. És mikor Anglia meghódította Egyiptomot s a vérszomjas Kitchener Szudánt a nilusi tavakig, akkor megfogalmazott a terv, hogy az egész kontinensen keresztül keleti Afrika, Alexandriától Fokvárosig angol birtokká alakíttassék s ennek a világbirodalmi eszmének utját állották a bur köztársaságok. Az idealisztikus tervet Disraeli gondolta ki s ajánlotta Viktória királynőnek. Chamberlain fogta föl s VII. Edvárd és Kitchener vitték keresztül. De mily roppant áldozatokat követelt Angliától ez a majdnem három éves nagy háború! A Napoleoni harcok óta nem volt ily nehéz és nagy jelentőségű hadviselés. Egész hadserege kevése volt a burok legyőzésére. Legjobb hadvezérei kudarcot vallottak. Dicsőségtisztikarának ezrei elhullottak, vitéz katonáinak tizezrei nyugosznak Afrika homokjában. A milliár dok elköltettek. Új adósságok és új adók nyomják a népet. Az angol kereskedelem roppant károkat szenvedett, az angol politika Amerikában, Ázsiában és Európában tehetetlen volt. Engedni kénytelen az Egyesült-Államoknak, Oroszországnak, Franciaországnak és Németországnak. Az angol nép tekintélye, mely a világon első, mélyen alászalott, mivel hogy kitünt haderejének képtelensége. A népek rokonszenvét elvesztette, mert az összes nemzetek a hazájukért, szabadságukért és életükért vitézül küzdő burokért lelkesedtek. Ha Anglia sejtette volna, hogy nem három hónapig, hanem három évig fog tartani ez a háború, hogy nem 30.000, hanem váltakozva több mint 200.000 embere fog Dél-Afrikában szenvedni és hogy a nyereséget oly magas árt kell fizetni, amelyért meg lehetett volna az egész bur földet készpénzben vásárolni, — valószínűleg nem kezdette volna el soha ezt az igazságtalan és embertelen háborút.

De most, hogy megvan a béke, általános az öröm. Talán inkább magának a békekötésnek, mint a sikernek szól ez. Feltétlenül meghódolást követelt, de csak feltételeket érhetett el. Azonban meg lehet elégedve a szerződéssel, melyet a legyőzött és még inkább az erőből kifogyott s a további ellentállásra képtelen és reménytelen bur hadvezetőktől kiesikart. A burok eleségedtek. Mindig 1:10 ellen harcoltak s a bur katonák ha elesetek, megsebesültek vagy az angolok elfogták, sehonnán sem kaptak segítséget. Ellenben, ha egy angol ezred kifáradt, hazaküldötték s másik kettő jött helyébe. Fegyvert ágyut, lovat, eleséget a burok csak az „angoloktól“ vehettek el, — maguknak már nem volt. A harcoképes fer-

fiak ezreit az angolok összefogdosták s elszállították tengertuli szigetekre. S ezt az összefogdosási rendszert egy egész éven át folytatta Kitchener, minden héten jelentve, hogy hány bur férfit vetett fogságba. A tanyák elpusztultak, a földek parlagon hevernek, a marhaállományt az angolok fel ették, az asszonyokat és gyermekeket koldus-kosztra táborokba gyűjtötték, ahol halomszámra haltak el. A burok ereje elfogyott. Ekkor rászánták magukat, hogy békét kötnek és meghódolnak.

Bur országok tehát többé nincsenek. Külön bur nemzet sincs. Bekebelezve Transzvál és Oránzs angol gyarmatot képeznek, angol kormányzók fenhatósága, alatt. Angol hadsereg okkupálja a tartományokat, a bur kommandók teheszik a fegyvert, kapitulálnak, mint Klapka Komáromban. Tiszteleggel, dicsőséggel, az egyéni szabadság biztosításával kikötött általános amnesztiával, megígért milliókkal, melyeket a győztes fog fizetni a legyőzöttek, hogy a meghódított nép visszanyert földjét mivelhesse s tanyáit amelyből elűzték, felépíthesse. Kikötötték nyelvüknek szabad használatát is iskolákban és a hatóságnál, megígérték, hogy alkotmányt adnak nekik, mihelyt a nyugalom és rend visszatért, de hazájok függetlenségét s nemzetük önállóságát elvették tőlük az angolok.

Sokkal okosabb, számító és tetterős nemzet az angol, semhogy ki ne aknázná ezt a békét délafrikai uralmának biztosítására, amennyire csak lehet. Államférfiai ravaszok és kíméletlenek, kereskedők öngzők, gyarmatosaik vállalkozók. Ha elfoglalták Transzvál és Oránzs, hasznát is akarják látni és urai is akarnak maradni. Azokat a feltételeket, melyek a buroknak kedveznek, nem önként adták meg s kormányzók önkényesen fogják magyarázni. Ve victis! Aki még merészel az angol hatalommal dacolni, — azt eltiporja. Mily nehezen szánták rá magukat, hogy megadják az amnesztiát s mindenféle záradékhoz kötötték azt. Az angolok nagylelkűségét nem lehet a békeszerződésből kiolvasni. Nem is így képzelték s másképpen akarták s csak nagy nehezen adták meg a buroknak a kikötött engedményeket. Tették kénytelenségből, mert az angol nép nagyon megunta a háborút s a király követelte a békét s ha nem adják vissza a buroknak földjeiket, tanyáikat s nem hozzák vissza elhurcolt testvéreiket, — büntetlenséget ha nem ígérnek a fokföldi felkelőknek: akkor nincs béke. És azt nem merték megkockáztatni az angol vezerek és államférfiak, hogy ott még egy nyári hadjáratot kelljen kiállniok. De ezekben a feltételekben meg van adva lehetőség és reménye a bur nemzet szebb jövőjének. Hogyan — hát nem mondtok le államiségükről? Arról le. Világos után bekebeleztek Magyarországot az osztrákok? Fegyverrel szereztük vissza önállóságunkat? Szeretettel békültünk ki halálos ellenségeinkkel? Az emigráció hozhatott-e segítséget Magyarországnak? Kossuth nem számkivetésben halt meg, mint ahogy számkivetésben maradt az öreg Krüger? Akinek tiltakozásával nem törődik senki . . .

Hanem a hazájukban maradt és oda visszatért burok lelkükben tele keserőséggel és szívós makacssággal, nagy harci dicsőségük emlékeivel s a mártírom-halál magasztos fájdalomával — folytatni fogják a munkát, szaporodnak és gyarapodnak, mint ahogy azon a földön eddig is leginkább az ő fajtájuk szaporodott és gyarapodott. Tíz év múlva megint lesznek marhaesordáik, juhnyájai, kertjeik, vetéseik, aranyuk, templomaik és iskoláik. Házasodni fognak maguk között, mint ennekötte, elzárkózva az angolok és idegenek elől, mint eze-

lött. Ezen belterjes módon fognak verse-
nyezni az angollal s abban biznak, hogy
Isten segítségével gyermekeiké és unokáiké
lesz Oránsz, Transzvál és Dél-Afrika . . .
Segitse Isten őket!

Barabás Béla

Kossuth Lajos szobráról.

Kolozsvárott, mint már jeleztük, nagy
népgyűlés volt Kossuth Lajos szobrának
felállítása ügyében, melyben Barabás Béla,
Nagyvárad orsz. képviselője, lelkes beszé-
det mondott. A hazafias beszéd így szólt:

Tisztelt Polgártársak!

Párthiveim nevében az országos füg-
getlenségi párt nevében jöttem ide, hogy
igaz szívvel üdvözöljem az egybegyűlt hi-
veket.

Nem kell ismertetni, hogy ki volt Kos-
suth Lajos nekünk? Vétkeznék, bünt követ-
nék el, ha ismertetni akarnám a magyar
haza fiaival Kossuth Lajost.

Nézzen be mindenki a lelkébe, vizsgálja
meg a szívét, ott találja a szívében min-
denki, ott lüktet a lelkében minden magyar
embernek és ha tudunk lelkesülni a szabad-
ságot akkor tudunk lelkesülni Kossuth La-
josért, mert ez a két név:

„Szabadság és Kossuth Lajos“ össze-
van forrva a nemzet lelkében mindörökké.
Tizenkét évvel ezelőtt 80 lelkes ma-
gyar hazafi látogatta meg Turinban az agg
kormányzót. Én akkor az aradi vértanuk
vesztő helyétől egy marék földet vittem el
Kossuth Lajosnak. S az az aggastyán ajka-
hoz emelte azt a marék földet, megcsókolta
és könnyezett.

Mikor azután a 13 aradi vértanú emlé-
ke iránt a nemzet leróta azt a tartozását,
hogy felállította Aradon az emléksobrot, le-
velet küldött Aradra Kossuth Lajos.

Azt írta abban a levélben, hogy kezem-
be vettem azt a marék földet, melyet annyi
hazafi vére aztatott.

Nézek messzire, nagyon messzire és
lelki szemem ellátok hazám felé. Az Isten
áldását kérem arra a szoborra, a melyet
a nemzet vértanúinak emlékére felállí-
tottak.

S az ő szobrát még nem látjuk, mint-
ha csak szándékosan huznak halasztanak,
az udvaroncok.

Nem fogadhatjuk el azt a kifogásokat,
hogy dinasztikus érzelminket háborítaná az
a szobor. A Kossuth Lajos iránti érzés so-
hasem lehet ellentétes a dynasztia iránti hü-
séggel, bár az én lelkem előbb e hazához
lánczol és azután a királyához.

Nem ismerhetünk szentebb feladatot,
mint hogy röjjük le azt a feladatot, hogy
állítsuk fel Kossuth Lajos szobrát. Szüksé-
günk van erre a szoborra. Szomorú napok
várnak erre a nemzetre.

Nagyon szomorúak, mert ha a jövőbe
nézek, nem is nagyon messze, csak arra az
egyetlen emberre, a kire a magyarok
koronája néz, elszorul a szívem, mert sem
bizalmam, sem reménységem nem fűződik
hozzá, mert félnünk kell, hogy benne folyta-
tódni fog a dynasztia évszázados gyűlöletes
politikája, szükség van tehát arra a szoborra,
hogy oda zarándokolhassunk, majd reményt,
erőt, hitet és bizalmat meríteni a reánk váró
megpróbáltatások nehéz napjaiban.

Tíz nappal ezelőtt, idegen földön
messze a hazától hallottam fel esendülni a
magyar Hymnust. Negyven ember ment
utrá, a magyar nemzet legidősebb harczos-
sainak II. Rákóczi Ferencz és Zrinyi Ilona
sírházhoz Konstantinápolyba. Ott hallottam a

Hymnuszt, ott jutott eszembe, hogy az a
hatalmas áramlat, mely az egész országot
foglalkoztatja és amely csak most kezdi a
valódi nagyságában méltatni ezeknek a dicső
harczosoknak korát. Leborultam a kőablára,
mely a sirt borítja és mintha abból a sír-
ból susogó hangok szóltak volna hozzám:
menjete vissza hazátokba, teljesítétek kö-
telességeket. Ezt a hangot hoztam ide ma-
gammal és mint egy közkatona feltartom azt
a zászlót és felmutatva itt Kolozsvár lelkes
polgárai előtt, kiknek szívében ég a haza-
szeretet lángja és azt mondom: előre és
utánam a nemzeti szabadság kivívására.

Nagy örömmel járulok felolvasott ja-
vaslatokhoz, mert tudom, hogy e város pol-
gárainak szava visszahangot kelt az egész
országban.

Átadom a népgyűlésnek Kossuth Fe-
rencz üdvözlését és kérem az Istent, hogy
legyen segítője törekvésünknek, mert ez ve-
zet el bennünket a szabad és független Ma-
gyarország kivívásához.

Aberratio loyalitatis.

(A talpnyalás netovábbja.)

Mi is voltunk valamikor diákok. Mi is
tűtetünk valamikor. És emlékszünk arra,
hogy mi történt velünk ily szörnyű esetek-
ben. Bejött a direktor és jóakaratu szigor-
ral (amiben több volt a jóakaratu, mint a
szigorúság) azt mondta: Fiúk, ilyet ne te-
gyetek többé, mert ha még egyszer . . . és
megfenyegetett bennünket holmi nem épen
félelmetes dolgokkal, s aztán vége volt. A
demonstráció ügye feledve lőn a — leg-
közelebbi demonstrációig.

Más idők járnak most. Vagy talán a
mi régi jó professzoraink szelleme még ma
is él, csak egyesek akadnak, akik aberratio
loyalitatisban szenvednek: értsd talpnyalási
dühhen, vagy — ha egy kicsit erős ez a
meghatározás — tultengő alázatosságban.

Akarjuk hinni, csakugyan egyesek. Mert
kétségbeejtő volna az a tudat, hogy serdülő
ifjuságunk, a jövő egész magyar generációja
olyan emberekre van bízva, a kik megré-
mülnek a fiatalos hév kitörésétől, a kik meg-
döbbenéssel látják, ha a diák sovén magyar
mer lenni, a kik iszonyattal utasítják el
maguktól a lángoló hazafiság „vadját“. Nem.
Nem hisszük, hogy ilyen kezek nevelik az
egész országban azt a zsenge palántát, a
melyből a nemzet virága fog kivirulni. Csak
eltévelyedettek vannak Olyanok, a kik azt
hiszik, hogy előismerésben csupán úgy lesz
részük, ha meghunyászkodnak, ha eltérítik
az ifjuságot arról az útról, a melyen ha-
ladni kedves nemzeti kötelesség volt és
lesz.

Egy különös nyilatkozat adott nekünk
okot erre az elmélkedésre. Szeretnők kiszö-
geztetni az utcasarkokra ezt a védekező
írást, riasztó példa gyanánt és jellemző ma-
gyarazatául annak, hogy mi az a: aberratio
loyalitatis. Zayzon Dénes, a losonci állami
tanítóképző-intézet igazgatója adja ki magá-
ról ezt a szomorú bizonyítványt. Tiltakozik
az ellen, hogy Urnapján az ő diákjai kifü-
tyülték volna a Gotterhaltét, amelyet a ka-
tonabanda a körmenet alkalmával játszott.
Sőt szükségét érzi hozzátenni, hogy alaposan
vizsgáldott és három jelen volt tanártól
megtudta, hogy nem az ő diákjai fütyültek
az osztrák nótára, hanem mások. Oh, Isten
ments, az ő tanítványai nem tüntöttek a
Gotterhalte ellen, gondja van rá, hogy ne
tegyék, mert az ő szemében ez nyilván
crimen lesae majestatis.

Bizony elszomorító példaadás ez. Hogy
egy magyar ember kiálljon és verje a mel-

lét, hogy így, meg úgy, ő nem tűrne, hogy
a magyar érzés tultengjen a magyar fiatal-
ságban, hogy a lobogó hazafias láng kitör-
jön és elborítsa a kedélyeket, hogy nemzeti
serelem ellen füttyszóvn! — tehát megér-
demelt formában — merjen tiltakozni a ma-
gyar diák, hogy az ő keze alatt élőde nem-
zedék — horribile dictu! — sovén tüntetést
rendezett legyen.

Mert a sovinizmust, jól tudjuk, ha nem
is bűnnek, de legalább is barbárságnak
tekintik erre mifelénk. A német, francia, a
talján, az angol, az lehet sovínista kedve
szerint, tisztelik, becsülik érte, hiszen jogos
nemzeti aspirációit szolgálja vele, de ha
mi magyarok — és ezt az utóbbi időkben is
sok napról-napra felmerült példával jelle-
meztük — mi magyarok, ha sovínisták va-
gyunk, balkáni elmaradottságunk égbekiáltó
jelet adjuk vele, ha nemzeti sérelmeink
ellen tüntetünk, fejletlen érzékünk mellett
demonstrálunk vele, ha fiatalosságunk egy,
százszor és ezerszer kifejtett nacionális
érzékenységünknek ad kifejezést, úgy „neve-
letlenségéről“ tesz tanúságot vele, a mely
ellen védője és vezetője jönnek látja surgő-
sen és erőlesen tiltakozni.

Elő hát gyorsan, ordót ennek a derék
tanfőnöknek, figyelmet az ő szörnyű buzgó-
ságának, mert rettenetesen ügyel, nehogy a
gondjaira bizott ifjuság valami „baktóvést“
kövessen el — ments isten — az osztrák
nóta ellen tüntessenek, Borzasztóan meg-
érdemli ezt az ordót, mert papából a papá-
nál, fekete-sárgább az osztráknál, tiltakozik
meg olyasmival ellen is, a mit már azok sem
forszíroznak, a kik eddig megtették. Hisz
maga a király sem bánja már, ha a Gotter-
haltét nem játszik, maga a kormány sem
tesz és nem is tehet az ellen, ha az osz-
trák nóta hangjait demonstráció kíséri, csak
ilyen Zayzon uraknak vannak még — úgy
látszik — rémes scrupulusaik. És ez az
aberratio loyalitatis.

NAPI HIREK.

Délutáni közgyűlések a városházán.

Az egyik városi közgyűlésen Fe-
jér Ferencz dr. köztörvényhatósági bi-
zottsági tag, azt az életre való indít-
ványt tette, hogy a városi közgyűlé-
seket délután tartassák. A közgyűlés az
indítványt elfogadta s megerősítés vé-
gett felterjesztették a miniszterhez. A
miniszter leirata megérkezett s hely-
benhagyja a közgyűlésnek erre vonat-
kozó határozatát. Az e hóban tartandó
közgyűlés tehát már délután lesz.

Az új dékán.

Az ev. ref. főiskola jogtanári kara
tegnap dékánválasztó közgyűlést tartott. A
tanári kar dr. Ozory Istvánt, a debreczeni
jogakadémia kiváló érdemes tanárát választotta
meg a jogakadémia jövő évi dékán-
jává.

Francia hirlapírók Debreczenben.

Alig egy hete, hogy az angol mező-
gazdákat vendégül látta Debreczen városa,
ismét vendégek készülődnek városunkba.
Ludvigh Gyula, az államvasutak igazgatója,
értesítette a polgármestert, hogy szeptem-
ber hó 20-ka körül a párisi Figaró szer-
kesztőjének vezetése alatt 40 tagból álló
hirlapírotársaság látogat el Debreczenbe,
hogy megismerjék az előttük is híres nevű

Hortobágyot. Arra kéri, a polgármestert Ludwig Gyula, hogy Debreczen város fogadja szíves vendégeiként a francia sajtó képviselőit.

A juniusi közgyűlés előkészítése.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hó 26-an d. e. 9 órakor rendes bizottsági közgyűlést tart. A városi tanács ma délelőtt Simonffy Imre polgármester elnöklése mellett teljes tanácsulást tartott, melyen a junius 27-iki közgyűlés tárgysorozatát állapították meg. A közgyűlésnek ezután is — több érdekös és fontos tárgya lesz. Ezen a közgyűlésen mutatják be az új kereskedelemügyi miniszter Láng Lajos leiratát és jelentést tesznek arról is, hogy a francia sajtó képviselői ellátogatnak Debreczenbe, továbbá hogy a polgármesterek kongresszusa is Debreczenben lesz. — Ugyancsak akkor mutatják be a miniszter által módosított vásári és piaci rendtartásról szóló szabályrendeletet, a kórházi tisztviselők fizetésemelése iránt beadott kérvényt, a világiatási vállalat múlt évi zárszámadását. Bernat Jenő vállalkozó felelőszését a közbizottsági vállalatnak nyilvános árlejtés mellettségével történt bérbeadására vonatkozólag. Ezen a közgyűlésen töltik be a világiatási vállalatnál Balog Mihály halálával megüresedett tagsági helyet: a tanács ugyanekkor tesz jelentést a kiküldött bizottság jelentése alapján a Hortobágy jövedelmezőbbé tétele felől. A tanács előterjesztést tesz a lelelez ház létesítése ügyében is. A közgyűlésnek különben 44 tárgya lesz.

Vöröspántlikás Simonffy polgármester a honvéd nyugdíjért.

Mert nem volt mindig ily Lipótkereszthányos vén labancz a mi öreg polgármesterünk, Simonffy podeszta. Délczeg, fiatal magyar korában ott küzdött 48/49-ben a szabadságharcz dicső lobogója alatt. A vitéz hírű, debreczeni vörös pantlikás honvéd zászlóaljnál tüntette ki magát. És ma szinte hihetetlen, hogy a mai császári monétás, felette ellabanczosodott öreg podeszta, a szabadságharczban szerzett dicséretös, hazafias és katonai érdemei alapján honvéd századosi rangra emelkedett. És Széll Kálmán jóvoltából, mint egykori 48-as honvéd főtisztnek, 624 korona nyugdíj dukál ki. Vöröspántlikás honvédkapitány Simonffy Imre debreczeni polgárnagyot és milliomos debreczeni polgárt nem szoritják anyagi gondok, hanem azért mégis gondolt egyet, tehát íme még sem oly ritka nála az ereti gondolat és határozta, hogy a jussát nem engedí és folyamodik a honvédszázadosi nyugdíjáért. Értesülésünk szerint már be is adta a 48-as honvédnyugdíj utáni folyamodását a belügyminiszterhez; noha mint dusan javadalmozott debreczeni polgármester és debreczeni milliomos, nem szándékozik azt a maga nábobbi gazdag magánpénztára javára gyümölcsöztetni, hanem

— ezt az utóbbi értesülésünket már azonban nem illetékes helyről vettük — a debreczeni szegény, öreg, 48/49-es nonvédbajtársai segítségére fogja az utolsó krajczárig fordítani. Az egykori vöröspántlikás kapitányhoz csakugyan ez is lenne a legméltóbb eljárás, némileg a mostankori labanczságát is enyhítené az öreg urunknak.

Döntés a képzőművészeti ösztöndíj felől

A városi tanács Simonffy Imre polgármester elnöklésével ma tartott ülésén határozott a 600 kor. művészeti ösztöndíj sorsa felől. A tanács elé Komlóssy Arthur terjesztette a pályázók névsorát, majd a közszemlére kiállított képeket, rajzokat, festményeket és szobrokat szemlélték meg. — Titkos szavazással döntöttek az ösztöndíj felől. A szavazásban részt vettek Simonffy Imre, Vecsey Imre, Bozskó Sámuel, Oláh Károly, Körner Adolf, Bészler Károly, Király Gyula, Ábrahám László, Komlóssy Arthur. Hajdu Gyula, mint érdekelt fel nem szavazott. A tanács azt határozta, azé lesz az ösztöndíj, aki általános többséget kap. Ha ez nem sikerül, akkor a két legtöbb szavazatot nyert pályázó között választanak. — Kilenczen szavaztak a tanács urai közül. Zivuska Irén, Tökés Sándor, Dávid Endre kaptak 2—2 szavazatot, Nagy László, Kiss Ida, Hajdu Béla 1—1 szavazatot. Zivuska, Dávid és Tökés között került ezután szavazásra a sor. Dávid Endre kapott 4, — Tökés Sándor 3, Zivuska Irén 2 szavazatot. — Ismét szavazás volt David Endre és Tökés Sándor között miután abszolút többséget egyik sem kapott. Ekkor Dávid Endrere esett 5. Tökés Sándorra 4 szavazat, így a tanács a képzőművészeti ösztöndíjat: **Dávid Endrének adta oda 3 évre.**

A tanács döntete kissé meglepő, mert a kiállított két szobor után itélve Dávid Endre nem valami biztató tehetség. A kiállított festmények után itélve hivatott tehetség rejlik Nagy Lászlóban, Tökés Sándorban és Kiss Idában. Ha ez átöbblak közülválasztotta volna ki az ösztöndíjast a tanács ez megnyugtatóbb lett volna, annyival inkább, mert mostan is 4 évig, tehát szabályellenesen, szobrásznövendék élvezte az ösztöndíjat...

Egy kis gyermek halála.

Megrendítő csapás érte Dávidházy Sándor vármegyei jegyzőt és nejét. Nemrég temettek el egyik gyermekét és tegnap kiszüvetett egyetlen kis fiuk is Bandika 15 hónapos korában. A kis halott hült tetemét f. hó 6-án, délután 3 órakor fogják az ev. ref. egyház szertartása szerint a Péterfia 38-ik számú háznál tartandó gyászima után, a Kossuth-utczai temetőbe utolsó földi nyugalomra helyezni. A mélyen sujtott szülők iránt nagy a részvét.

Nyiregyházi kirándulók Debreczenben.

A nyírfaligetös, sósófürdős szomszéd, kedves Nyiregyházáról kiránduló sereg készül át Debreczenbe. Vasárnap jönnek át hozzánk a nyiregyházi intelligenciának több tagjai, tanárok

és a tanárok hozzátartozói. A nyiregyházi kedves vendégeket a debreczeni tanárok fogadják. Nagyon dicséretös, helyes, hogy a tanárok így ápolják a barátságot, az összeköttetést, a bensőséget testvér városaink között.

Elhunyt urnó.

Egy nemesszívű jótékonyágáról széles körben ösm-rt urhölgy váratlan elhunytáról értesülünk, Weisz Sándor nagykereskedő felesége sz. Pollak Ida elhunyt. Amilyen boldog házaseletet élt majdnem negyedszázadon át, époly szerető, gondos családanya is volt, ki családi teendői mellett nem feledkezett meg a legszebb erényről, a jótékonyágról. Leikes gyámelítője, istápolója volt a szegényeknek: ürres kézzel egy sem távozt házából. A mélyen sujtott család, kik iránt nagy részvét — a következő gyászjelentést adta ki a halálesetről:

Weisz Sándor a maga és gyermekei: Mihály, István, Imre és Pál, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetien nejeének Weisz Sándorné szül. Pollak Ida élte 47-ik, boldog házassága 23 ik évében, folyó évi junius hó 4-ikén éjjeli 11 1/2 órakor, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytat. A drága halottunk földi maradványai junius hó 6 ikán d. u. 3 órakor fognak Piacz-utczá 63. sz. a. házból a debreczeni izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni. Mely végtisztességétélre bánatos szívvel meghívjuk a megboldogultnak rokonait, barátait és ösm-roseit. Debreczen. 1902. junius hó 5-ikén. Weisz L. Henrik apósa. Pick Jakab, Zipernowszky Ferencz, Weisz Ignácz, Schwarz Miksa sógorok, Percei M. Károlyné szül. Péteri Hermína, Weisz Ignáczné, szül. Ullmann Laura, Schwarz Miksáné, szül. Weisz Kornélia, sógornők. Percei M. Károly, Pick Jakabné, szül. Pollak Irén, Zipernowszky Ferenczné, szül. Pollak Jolán testvérei. Áldás és béke lengjen porai felett! Csendes részvét és koszoruk mellözése kéretik.

A rendőrök fizetése.

A rendőrök s rendőrös paraszcnokok a télen fizetés felemelést kértek. A közgyűlés csak a rendőrösvezetők fizetését emelte fel, de néhány bizottsági tag ezt a határozatot megfellebbezte a belügyminiszterhez. A miniszter leirata tegnap érkezett meg. A fizetés felemelést nem hagyja jóvá mert a város jelenlegi anyagi viszonyai nem engedik meg a fizetés emelést. A régi pazarló gazdálkodás bünei miatt íme a kisemberek szenvednek.

Vadon Sándor gyásza.

A debreczeni ügyvédi karnak egyik népszerű, tisztelt, szeretett tagját, V a d o n Sándor bátyánkat, a ki hosszú ideig, mint lapszerkesztő is szolgálta eleven tollával a közügyeket. a legsúlyosabb csapás érte. — Elveszítette egyetlen fiát, a büszkeségét, a szép reményekkel biztató 23 éves fiatal ügyvédjelöltet, Vadon Zoltánt. Őszinte, mély részvéttel osztozunk Vadon Sándor bátyánk nagy gyászában, mely mint nagybátyát, Kovács Gyula h. szoboszlói országgyűlési képviselőt is gyászba borította. Oly nagy ez a csapás, hogy a vigasznak legbalzsamosabb szava is kevés ahhoz, mi tehát megindulásunk, mély részvétünk kifejezése mellett,

egyszerűen közöljük a szomorú gyászlevelet, így hangzik:

Vadon Sándor ügyvéd, mint apa; Vadon Pál és neje Vasvári Eszter s gyermekei; öz. Vadon Jánosné szül. Vajda Zsuzsanna s gyermekei; öz. Vadon Ferenczné szül. Kóródi Krisztina s gyermekei — Nyirvögaton; Vadon Miklós zsákai ev. ref. lelkész és neje Csányi Ilona s gyermekei; Kovács Gyula h.-szoboszlói országgyűlési képviselő, mint nagybátyák, illetve sógorok: továbbá öz. Kiss Gyuláné szül. Vadon Mária mint unokanéné és gyermekei: Erzsébet és Karolina, a többi rokon nevében is, mely fajjalommal tudják a felejtetetlen egyetlen fiú, unokatestvér és rokonnak Vadon Zoltán ügyvédjelöltnek, foló évi junius hó 4-ikén déltán 6 órakor, életének 23 dik évében, hosszas szenvedés után bekövetkezett elhunytát. A boldogult hült tetemei, folyó hó 6-án déltán 4 órakor, a Deak Ferenc-utcza 15-ik sz. a. háztól, az ev. ref. egyház szertartásai mellett a Kosuth utcza temetőben fogják örök nyugalomra letéltetni. Debreczen, 1902. évi junius hó 5-én. Béke poraira!

Fényképek az angol gazdákról.

Mesteri fényképeket vett fel a jeles debreczeni amateur fényképész Harangi György a Debreczenben is megfordult essexi angolgazdákról. Mintha megannyi élet eleven, — beszélő, művészi kis acélmetszet volna minden egyes csoportkép, melyeket Harangi a vasuti fogadtatás, a pallagi időzés és a hortobágyi kirándulás alkalmával az angolok, az angol gazdák mozgó csoportjairól vett fel pompás, pillanat alatt működő gépjével. A különféle beszélgetések, mozgások és csoportosulások közben György Endre is megvan örökítve. Érdekes felemlíteni, hogy a kiránduló társaságban levő angol amateur fényképészek is bámulattal ösmerték el, hogy sem a fényképek gyors előállítását, sem az izléses kiállítását, sem a festőbb csoportoknak a kellő pillanatban való kiválasztását és felvételét illetőleg nem versenyezhetnek a mi kis ezermester Haranginak, aki például az angoloknak a vasuti állomásnál történt fogadásáról, a kocsikon való bevonulásról a felvétel után pár órára teljesen kész, pompásan sikerült fényképeket mutatott be az elámulat angoloknak. Ép ma került a szerkesztőségünbe egy ilyen kedves kis kép, melyet a pallagi gazdasági tanintézet dohány kísérleti telepén vett föl Harangi egy angol csoportról és a debreczeni ujság tudósítokról. Nagyon kedves kis kép ez. Rajta van a nemes lelkű, a szónoklatában a magyarnép szabadságszeretétét és küzdelmeit dicsőítő, fehéraggastyán, Burrow bácsi és a derék Szilassy Zoltán, „Omge“ titkár, a „Köztelek“ szerkesztője, a kiből mintha csak Apponyi Albert fiatalodott volna meg.

A debreczeni hírlapirodaiom köréből.

Mint a debreczeni Sz—g írja Szebenyei József fiatal, tehetséges debreczeni ujság

író, a Debreczeni Ujság kötelékéből a „Szabadság“ szerkesztőségének a kötelékébe lépett.

Harczszerű lövő gyakorlat éles golyóval.

Vettük a következő értesítést: A Sárkúti tanyánál levő katonai nagytávolsági és harczszerű lötéren folyó évi junius hó tizenharmadikán a helybeli katonai csapatok által harczszerű czéllövészet tartatik. A czéllövészet a fentebbi napon reggel 7 órakor kezdődik és déli 12 órakor végződik. Mint-hogy a czéllövészet megközelítése életveszélyes, az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhivatik.

Ferenczi - Kaszás ügy.

Hajdumegye közönsége előtt már elég hirhedi ügy a Ferenczy Elek nyugalmazott főszolgabíró és Kaszás b.-ujvárosi jegyző között felmerült ügy. Kaszás jegyző különféle jogtalanságokkal és visszaélésekkel vádolta Ferenczy Elekot, akkor még Hajdumegye egyik főszolgabíróját és Ferenczy Elek ezért Kaszás jegyzőt különféle rágalmaszások miatt bepanaszolta a törvényszéknél, a hol a bünperben az ítékezés tegnap folyt le. Este nyolcz órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet, a mely szerint Kaszás 60 koron a pénzbírságra ítélték. — Kaszást dr. Ozory István védte, ki hatalmas beszédében annyira leszállította a vádak erejét, hogy Kaszás csupán 60 korona pénzbírságban marasztalott el. De ezen ítélettel még nincs vége a hercezhurczás ügynek, mert mind Ozory István védő, mind a közvadász, felebbeztek a tablához.

Karsay püspök meghalt

Gyórból írják, hogy Karsay Sándor nyugalomba vonult dunántuli evangélikus püspök tegnap este félhétkor meghalt. Temetése holnap lesz.

Karsay Sándor Győrött 1814 márczius 15-én született. Iskoláit Sopronban végezte, hml tehetségével és szorgalmával korán magára vonta Kiss Jánosnak az ottani szuperintendensnek a figyelmét, ki őt egy a komoly tudományok, mint a magyar irodalom művelésére hathatósan serkentette, egyházi beszédeit, irodalmi dolgozatait többször Karsaynak mondta tollba. Hogy nem siker nélkül mutatja az, hogy az 1794-ben alakult soproni magyar-társaság Karsayt választá püspökévé. Itteni tanulmányait végezve külföldi egyetemre készült, de hogy oda nem mehetett, a bécsi protestans teológiára iratkozott be, honnan egy év múlva Zay Károly gróf hívta meg gyermekei mellé nevelőnek. Két évet töltött ez állásában, mely idő alatt a közeleső Nagyszombaton német egyházi beszédek tartásában is gyakorolta magát. 1837-ben Mencselben lett első segéd majd csakhamar rendes lelkész. 1830-ben a tési egyház lelkészévé, 1847-ben egyházkerületi aljegyzővé, 1853-ban gyámolító-intézeti főpüspökévé, 1858-ban a győri egyházmegye esperesévé, 1862-ben egyházkerületi főjegyzővé, 1867-ban pedig a dunántuli evangélikus egyházkerület püspökévé s a következő évben egyszemmind győri lelkészé megválasztottak s legutóbbi állásában mindmáig működött. — Rendes lelkész tennivalóinak végzése mellett főfigyelmét a népnevelés fejlesztésére és

a lelkész- és tanítóözvegyek és árvák eddigéle teljesen elhanyagolt anyagi helyzetének javítására fordította. Már 1838-ban indítványba hozta a tanítói értekezletek tartását; a győrvidéki tanítók között már 1842-ben írott füzetekben köröztetett népnevelési feladatokat; 1844-ben ily cím alatt: Általános és részletes tanmód protestans falusi iskolai tanítók számára. vezér-fonálul becses tanításügyi dolgozatot bocsájtott közre, később pedig mint az egyházkerületi népiskolai választmány elnöke érvényesítette az iskolaügy iránt való buzgóságát és tapasztalatait. A szépirodalom iránt érzett nemes lelkesedését megőrizte késő öregségéig. A nyolczvanas években számos vallásérkölesi irányu német költeményt — különösen Gerocktól — fordított magyarra, melyek közül több igen sikerült darab a protestans egyházi lapokban s iratokban. különösen a protestans árvaházi naptárban látott napvilágot. Mint kltünő egyházi szónok is széles körben ismerette tette nevét. 1895 július 7-én körlevélben tudatta, hogy lemond püspöki hivataláról. Testvére, Karsay Lajos nagyhirű orvos volt Győrben.

A polgármester mellszobra.

A városi tanács ma délelőtt néhány pillanatra műbíráló bizottsággá alakult át. A képzőművészeti ösztöndíj odaítélése felett döntöttek, de ennek megtörténte előtt megkritizálták a pályázóknak a kis tanácsteremben kiállított műveit Műértő szemmel, figyelemmel vizsgálták a festményeket, rajzokat s különösen a polgármester játszóta a kemény és „szakértő“ kritikus szerepét, Mindegyik képre, festményre volt valami eredeti megjegyzése. Majd két szobor előtt állott meg. Az egyik egy tánczó nő, a másik egy diszmagyaros öreg ur mellképét ábrázolja. Figyelmesen nézegeti a polgármester ezt a mellszobrot, majd azt kérdi a körülötte állóktól:

— Ki ez?

Komlóssy Arthur mosolyogva adja meg a választ:

— Ez Nagyságod mellszobra, a Dávid fiú készítette!

— Különös, nem ösmertem magamra, — válaszolt a polgármester s még sokáig nézegette a szobrot.

— Bizony hiányzik abból sok minden amiből magamra ösmernének, mondotta végül távozáskor a podeszta.

— Igaz, Nagyságos uram! Nem is csodálom, hogy nem ösmert magára, mert hiányzik a legfőbb ösmertető jel a szoborról: a vaskorona rend, aszerb Takovarend, no meg a ramába rakott okmány a királyi tanácsos s a gró l, hangzott a találó szó a tanács urak köréből.

Ingatlanok forgalma.

Paplet Ferenc és neje Angyalosi Irma veszik a debreczeni 7868 sztkvben 4793/b—i hrsza foglalt 406 négyszögöl Zsidókerti szőlőt Rásó Gyuláné Rásó Erzsébet 2900 kor. Weisz Dezső és neje Ernszt Czeczilia veszik a debreczeni 2882 és 3238 sztkvben foglalt 39 hold 1100 négyszögöl ondódi földet Demetreics Pálné Szilagyi Erzsébettől 32000 kor. — Körösi János és neje Nagy Julianna, Faragó György és neje Vilmányi Mária veszik a debreczeni 541 sztkvben 7671 hrsza foglalt 3 hold 1050 négyszögöl ondódi földet Nagy Mihály és tarsiától 1350 kor. — ifju Szabó Péter és neje Posta Sára veszik a debreczeni 1898 sztkvben foglalt 1 hold 950 négyszögöl ondódi földet Varga János és tarsiától 1286 kor. — Zöld István és neje Dalmi Sára veszik a debreczeni 3477 sztkvben 3791 hrsza foglalt 811 négyszögöl Csapó-kerti szőlőt Tóth József és neje Szekeres Juliannától 840 kor.

Eljegyzés.

Somossy László, a Donogán és Somossy nagykereskedő cég beltagja eljegyezte Závory Leonát, dr. Závory Sándor budapesti orvos kedves leányát.

Egyetemi hallgatók mint vasuti kalauzok.

Nyolczsáz új kalauzra van szüksége mostanában a brooklyni közuti vasutaknak, nyolczsáz olyan embert keres a társaság igazgatója, akire rábízhatja kocsijait s akik elvállalják a teljes felelősséget s megállják helyüket. Eddig nyár közeledtével, amikor tetemesen szaporítják a kalauzok számát a nagy forgalom miatt, nem nagy gondot okozott a társaság ideiglenes alkalmazottainak megválasztásában, e miatt azután számos panasz merült fel ellenük s a társaság halomszámra kapta a panaszos felszólalásokat. Állandóan fölemelni az alkalmazottak létszámát, nem gazdaságos elv, nem kapnának akkor olyan magas osztalékot a részvényesek. A társaság az idén, hogy elkerülje a panaszos vádakat, elhatározta, hogy az intelligens elemből válogatja meg alkalmazottait. Csakhamar készen is volt tervével. Két körülménnyel számolt az igazgatóság a nyomor filzofiajával s a nagy közönség igényeivel. Az egyik, az előbbi azt mondja, ha kenyszerít a sors, a megélhetés, minden keresetet elfogadok, amely a tisztességes foglalkozás, de élnem kell. A másik, közönség követelménye is ki van elégítve, ha egyszerű vasuti kalauz — akinek az a hivatásos mestersége — vagy egyetemi hallgató vezeti a kocsiját, adja az utazási jegyet. A közuti vasuti társaság igazgatója összegyeztette e két körülményt, elhatározta, hogy ideiglenesen alkalmazottainak nagy részét az amerikai egyetemek szegénysorsu tanulói közül fogja toborozni és hogy jelentkezők nagy számban lesznek, az kétségen felül áll. A szegénysorsu tanuló, aki az iskolaévet valahogy átengri s minden kereset nélkül áll a nyáron, kapva-kap majd a kereseten. Akiben tulsok az önértet, tudományos hivatásának büszkesége el fog fordulni az ajánlatól s inkább átkoplatja a nyarat is (mint a hogy a telet átkoplatja), de kalauznak nem áll be. Az élet realitásaival könnyen megalkuvók talán hálásak is lesznek a vasuttársaság iránt, amely ezzel a lépésével kalmár módra, rideg üzleti szempontjából leczibálta piedesztáljáról a tudomány méltóságát!

Halálozás.

Polgár Molnár János szabó iparos életének 75 ik évében hosszas szenvedés után jun. hó 4 én elhalt. Temetése f. hó 6-án d. u. 3 órakor leend a Kossuth-utcai templomból. Gyermekei: Molnár Mária férjével Erdélyi Mihálylyal, Molnár József nejével Fodor Erzsébettel és gyermekeik.

A világ minden részéből.

Belgiumban minden egyes tehénnek fülbevalója van, amelyen számozott bélyeg lóg. Pennsylvania államban 6328 ügyvéd van és ezeknek közel fele Pittsburgban és Philadelphiában lakik.

A Franciaország főnhatósága alatt levő gyarmatok összes területe 3,740.000 négyszög mértföld 56 millió lakossal.

Németország gyarmatainak a területe 1,027.120 négyszög mértföld 14,687.000 lakóval.

Szibéria a földterület egy kilenczedét foglalja el.

Oroszországban évente másfél millió gyermek részesül elemi oktatásban.

Egy francia zongoramester egyhuzamban 27 óra és 4 percig zongorázott és végén megőrült.

Ha a föld felületét simává lehetne tenni, akkor a tenger színe fölötti magasság 920 láb lenne.

New-Yorkban sokkal több 21 éven alul levő tót fiatalember van, mint bármely más idegen nemzetiségű fiatalember.

12 különböző nagyságu haranggal 479.091,600 hangváltozatot lehet előidézni.

A legnagyobb tiszteletdíj amit eddig költeményért fizettek, az volt amit Velence városa fizetett Sannazaronak a várost díesítő költeményeért. A költemény terjedelme 6 sor és a tiszteletdíj 6 ezer arany volt.

Kanadában körülbelül 3 ezer sajtgyár van.

Egystatisztikus kiszámította, egy levélírónak 3700 esztendőre lenne szüksége, ha az egész világon 1 év alatt megirt levelekre csak annyit kellene írnia: Tisztelt uram és tisztelettel.

Egy angol író állítása szerint a világ vasutam évente több emberélet pusztul el, mint amennyi elpusztult az angol-bur háború 8 legvéresebb esatájában.

Azon urat,

ki tegnap este 8 óratájt szürke kemény kalapomat az Angol királynő kávéházából elvitte s helyette egy hasonlót Sz. I. betűvel ott hagyott — felkérem, hogy kicserélés végett ezen lap kiadóhivatalába elféradni sziveskedjen.

Nyitva van Debreczen

legszebb, természetes nyári kerthelyisége. A Márkus Jenő bor- és söresarnok udvarkertje, mely szőlőskertekkel szomszédos. A délutáni és esti órákban a legpompásabb levegőjű és es legkellemesebb szórakozó hely ez ma városunkban, hol minden nap „vacsora” különlegességek, jégbe hűtött italok, a legjobb Dreher-féle sör kapható. „Piros bor” literje 30 krajczár.

Nyilatkozat.

A szolyvai és Luhi Erzsébet víz kitünő hatásával rendkívül meg vagyok elégedve, gyakori orvosi rendeléseimben nagy sikerrel alkalmazom Dr. Zsiday Dániel Kisvárdai.

A szolyvai ásványvíz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Igraj medo.

Pengetvén a bask tamburint s dudolván hozzá valami elegikus, monoton dallamot, ezzel a kiáltással nógatták ugrálásra bosnyák medvetánczoltatók a vasravert maczkót. Most immár a medvetánczoltatásnak is vége, belevész a legendák ködébe, mint annyi más áldozata a minden romantikár megölő civilizációnak.

Unokáink csak a mi meseinkből fogják hallani, hogy az erdők rettegett vadja valamikor a bosnyák deff czinczozására s va-

lami keleti melódia szelid hangjaira otromba tánczot járt, ha gazdája reá rivalt, hogy: *igraj medo!*

A medve tánczoltatás alkonyanak híret pedig így írják meg a Száva melletti Brodból: A napokban nem kevesebb, mint kilencz vasuti koci érkezett Boszna-Brodba negyvenhét boszniai czigány tolonczesal, férfiak, asszonyok, gyerekek vegyest, továbbá 16 medvével, 6 lóval, és kocsikkal s egész sereg majommal.

Ezt a furcsa karavánt egyenesen Elszászból szállították vissza a hazájába, Boszniába. E kényyszerű utazást annak a szerencsétlenségnek köszönhetik, amely Elszászban ez idomított medvével való produkció alkalmával történt.

Egy leányka vigyázatlanul nagyon közel jött az egyik medvéhez, amely aztán megragadta a szerencsétlen teremtést és a kétségbeesett nézők szemeláttára darabokra tépte. A német birodalmi rendőrség rövid uton végzett a czigányokkal.

Az egész karavánt fölpakoltatta és minden czökmökjával hazaküldte a hazájába. Minthogy a boszniai országos kormány megtiltotta a medvével való további köborlást, az egyes czigányokat Boszna-Brodba való megérkezésük után illetőségi helyeikre tolonczolták. A medvéket megpróbálták eladni, de csak egyetlenegy tudtak eladni, — egy bécsi állatsereglet tulajdonosa vette meg — a többire ennelfogva kimondták a halált.

A strychnin nem bizonyulván eléggé hatályosnak, revolvergolyókkal pusztították el őket. A czigányok jujgatva panaszkodtak rájuk szakadt nagy katasztrófát; 30 dukát-ra becsülték egy-egy medvéjüket. Mindazáltal nem oly szegények ők, mint az ember hinné; 10,000 K.-t találtak náluk aranyban. A boszniai országos kormány ennek daczára is kifizette értük a szállítás összes költségeit és meghagyta a pénzüket, hogy azzal valami új kereset után nézzenek, lgy a medvetánczoltatásnak, nem lévén többé arra való medve, mindörökre bealkonyult.

A magyar muzsika és a czigányok.

(Tóth Béla és Rech Sándor vitája.)

Tóth Béla író, czikket irt a magyar muzsikáról s e czikkben azt irta, hogy a magyar muzsikát a czigányok tartják fent.

Rech Sándor hegedűművész most hosszú választ irt Tóth Béla czikkére. Az érdekes különvélményből közöljük az alábbi részt:

A Magyar muzsika című tárczájával szemben szives engedelmevel külön véleményét jelentek be. A vasárnapi tárczának, mely kiegészítője s summatioja akar lenni az azt megelőző két esti levélnek, tartalma s lényege, ha nem csalódom, ez: tanuljon a czigány fuvó hngszert is, hogy ezáltal egyrésztől existentiája, kizsoritva a cseh trombitásokat, biztosítsassék, más részről, hogy kialakulva teljes zenekarra, szolgálja a magyar zene fejlődését, mely Ön szerint csak így fejlődhetik s máskeppen nem. Ezzel szemben az én véleményem a következő:

Engedjük át a czigányt a sorsának, melyet maga kovácsolt magának s adjunk hálát az egek urának, ha majd valamikor

Kert megnyitás az Angol Királynőben !!

Hauer Bertalan étterem és szálloda tulajdonos értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy Debreczenben pártatlanul álló kellemes, pompás udvarkertjét szerdán a **Magyar Testvérek**, csütörtökön **Rácz Károly** zenekarának hangversenye mellett megnyitja. **Kitünő kiszolgálás! Választékos reggeli! Frissen csapolt Dreher sörök!** A közönség támogatását kéri:

Szerdán **Magyar Testvérek**,
csütörtökön **Rácz Károly** hangversenyez.

HAUER BERTALAN
az Angol királynő tulajdonosa.

megszabadítja zenei fejlődésünket e bókótól.

Véleményemet igyekszem megokolni:

A cigány nem tanul, de felejt, nem fejlődik s természetesen nem is fejleszthet semmit. Bizonyítok: Ide s tova 25 éve már, hogy fel tudom fogni, mi az a muzsika. Ez idő alatt hallottam az országnak majdnem minden jeles cigányzenekarát, de még egytől sem hallottam egyikét sem azon remek kompozícióknak, melyek a régi világban mint hallgatók, kesergők, toborzók, tánczok stb. szerepeltek; a mit eddig hallottam sohasem volt egyéb, mint nóta meg újra nóta.

Minden nemzet muzsikájának alapja a népdalban s a tánczenének kezdetleges formáiban van letéve. A miénk is abban van, abban különböztve a többi nemzetekétől, hogy hasonlíthatatlanul gazdagabb, erősebb, becsesebb s tartalmasabb. Ezt azonban nemcsak konzerválni kell, de fejleszteni is. Ahhoz pedig tudás kell. A cigánynak van tehetsége, zseniálitása, de nincs tudása, mert ahhoz tanulás kell, a világ azonban még nem produkált olyan cigányt, a ki komolyan tanult volna. A cigány talentuma abban nyilvánul, hogy a fülével tanul (a mi a legkönnyebb) s a szívével konzervál. a hangszerével reprodukál, de a tudása kimarad a játékból, mert az nincs. Zenéket csak úgy fejleszthetné, ha ez is volna. De hiszen annyi évszázadon keresztül itt él s működik országunkban s a magyar zene tekintetében ott állunk, a hol állottunk, lehet-e föltételezni, hogy a mit eddig elmulasztott, azt ezután fogja megtenni? Nem. Akkor meg leginkább nem, ha trombitát fú s dobot ver. A cigány nem tesz egyebet, mint talentumánál fogva konzerválja népdalainkat, ezt minden magyar ember megteszi. Ez nem nagy sor, ez nem fejleszt, ez nem visz előbbre semmit.

A Faust legendából soha sem lett volna Faust-tragédia, ha Göthe csak a cigányok kouserváló s reprodukáló képességével bírt volna.

A német népdalokból soha sem lett volna, nem született volna a „Büvös vadász” (Freischütz), ha Weber Károly Mária azokat esténként egy füstös Kneipe rozoga zongoráján kalimpálta volna s eivégezvéen munkáját, egyebet nem tett volna, minthogy megelégedetten pipára gyújt.

„Életünket a czárért” nem születik soha, ha Glinka csak érzett s nem egyuttal tudott volna.

Nem született még a cigányok sorában senki, a ki előbbre vitte volna a mi nemzeti zenéket s nem is fog, mert ahhoz tanulás s tudás kell, ez meg nem egyezik a természetökkel.

Ha a cigány műsorában benne volnának állandóan azok a fentebb említett palotások, hallgatók, stb., szóval zenék eddigi termékeiből az értékes darabok, akkor az a kávéházból haza menő család vagy családtag ezeket vinné haza a tüzhely mellé. Akkor a családba nem a mostani trágár kuplék s felkapott selejtes nóták lennének beplántálva, hanem olyan anyag, mely izlést nemesít s fejleszt.

„Cigány nélkül nincs magyar muzsika” — hiába élt volna s él ma is annyi jelesünk, hiába dolgozott, küzdött, fáradozott lelkében oltárt emelve egy nagy szent eszmének, melyet e két szóban: „nemzeti zene” akart megtestesítve látni? Egyetlen név — a sok közül — elég volna e mondat megsemmisítésére, de nem említek egyet sem. hátha megtalálnának haragadni — még a haló porukban is. Nem említem, inkább kérem őket, még azokat is, kiket ön megvetőleg ellenpontozott falu rosszának vagy gatyás Strausz Rikárdnak nevez, hogy segítsenek nekünk, akik igazi lelkesezettel, önzetlenül s ha Isten erőt ad, fáradhatatlanul dolgozunk a magyar muzsika fejlesztésén és ápolásán — cigány nélkül.

CSARNOK.

Vaterloo.

Ereckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Czebede még annyi időt sem engedett, hogy váiaszolhattam volna neki, hanem, kezemet szorítván, gyors léptekben sietett a Fouquet utca felé. Magam pedig elmélyedve lépegettem fel a lépcsőn: Tehát ismét rombadől minden. Az egész Európa ismét a császár ellen támad. Ismét megkezdik az utjonezozást, a szabadságos katonákat pedig újra fegyverbe szólítják stb. hisz már az ujságok is erről irkálnak. A nyugalom helyett a zürzavar eled újra. A harangszó helyett ágyu bődül. Félbemarad a kolostorok építése, fegyvergyarakat kell építeni. A tömjén, a virágok illata helyett a puskapor szaga lengedez. Szent Isten! Hát már soha nem nyughatunk meg. Hisz a papok, az emigránsok nélkül már olyan jól éltünk volna! Micsoda nyomoruság! . . . Micsoda nyomorult világ! . . . És most is csak minden teher mi reánk kétékezi munkásokra nehezedik . . . Mi reánk hivatkoznak majd abban is, hogy csak érettség történik miúde az a felfordulás, holott kutyába sem vesznek bennünket, csak mint fatuskókkal bánnak velünk.

Még egyéb ily igazságokról is elgondolkoztam; de mihaszna? En sem Artois gróf, sem Berry herceg nem vagyok, már pedig csak a hercegek gondolatja a hasznos, a csoda okos.

E percztől Goulden apó nem nyughatott. Csak éppen úgy türelmetlenkedett, mint a midőn az én nőülesi engedélyemet vártuk. Minduntalan felpattant. Az ablakhoz szaladt és szólt:

— Ma nagy események történnek . . . A parancsot már kiadták . . . Még előttünk sem titkolóznak többé.

Perczenként ismételte:

— Csönd! . . . J n a posta.

Hallgatag figyeltünk. De ez csak a lanche-rozoga omnibusz volt. A vén Baptista ült a bakon.

Beesteledett. Katicza asztalt terített. Goulden ur pedig talán már huszadszor is ismételte:

— Hallga!

Ezuttal tavolról csakugyan hallatszott a koci zörgés. Goulden ur felugrott.

— József! Most jött meg.

Lerohant a lépcsőn. A kíváncsiságtól én sem nyughattam, tehát én is utána rohantam. Alig értünk le az utczára, a komor várkapu alól már is kirobogott a postakocsi. Két piros lámpája baljósuluan világított és mintegy menydörgésként rohogott el előttünk.

Utána iramodtunk, de nemcsak mi. Mindenfelől özönlött a szaladó nép, ezt kiáltozták:

— Megjött . . . Megjött!

(Folyt. köv.)

Eladó vagy kiadó.

A vasut és csolnakázó tó mellett gyárhelyiségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület, ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Ketmalom-u. 11.

Bivaly tej kapható naponta frissen Piacz 41. az I. emeleten jobbra.

Eladó. A város közvetlen közelében a **Szepesen**, urilakkal s gazdasági épületekkel felszerelt 14 3/4 nyílás tanya, bent a városban pedig 3 szál **tölgyfa gerenda** eladó. Értekezhetni **Szinay Gyula** ügyvéddei Rakóczi-u. 15.

Borosznó gyógyító fürdő.

Zólyomgyében.

— Vasuti állomás. Posta és távirda. —

Vadregényes fenyvesék közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdői sétautak. Magas források vízvezetékek. A glaubersós gyógyforrások kitünő hatásúak, vevény és idült gyomor és bélmur, máj és hólyag bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszazs, villamozás, Kneipp-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Allandó fürdőorvos: Luczy Gusztáv dr. Gyógy-szertár, Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. Lakásár 8—16 kor. egy szoba heti bérlet ágyneművel együtt: Étkezés: levés 20 fl. főzelek 60 fl. tészta 50 fill., sülték 80—120 fl. étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

Kitünő **Homoki vegyes fajbor**
1 liter 28 kr.
Kitünő **Érmelléki Rizling bor**
1 liter 35 „
Kitünő **Magyarádi 1898. évi**
1 liter 40 „

A borok valódisága és tisztaságáért kezességet vállal

Kontsek Géza

fűszer és borkereskedő

DEBRECZEN, Kossuth utca.

**Évenkénti előállítás
39 millió szelencze.**

NESTLÉ-TEJ
gyermekliszt

Teljes táplálék
csecsemők és gyomorbetegék számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.
Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

Javallatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, valamint verszegénység stb. Ellenjavallat: aszkór.

Gleichenberg gyógyhely

Alkalikus muriatikus források: **Constantin** és **Emma** forrás, alkalis-muriatikus szénsav, János forrás: tiszta szénsav, Klausen forrás: savó, sterilizált tej [száraz táplálás] kefir, források belélegzés, fenyőtűgöz belélegzés, mindkettő külön kabinokban, légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes ásványvíz és pezsgő meleg fürdők, fenyőfü és acélfürdők. Nagy vtzgyógyintézet, terepkúra. Lágy, langyos meleg, pormentes, széleses levegő, erdős fensíkon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen.

Lakás és koci megrendelések

az igazgatóságnál **Gleichenberg.**

Saison máj. 1-től szeptember végeig.

Haszonbérlet.

A Kishegyesen lévő **150 kataszt. hold (25 nyilas)** elsőrendű **fekete föld** tagbirtok a rajta lévő gazdasági épületekkel, nagy nyitott marha akollal, göréval és felszerelt kuttal az 1902. októberről több évekre haszonbérbe adatik.

Értekezhetni a tulajdonossal Széchenyi-u. 25. I. emelet.

Haszonbérbeadási árverés.

A debreczeni ev. ref. collegium gazdasági tanácsának határozata alapján az 1902. é. okt. 1-től számított 3, esetleg 6 évre a collegium tulajdonát tevő alább felsorolt ingatlanokra **f. 1902. é. jun. 20-án d. u. 3 órákor** a collegium háznagyi hivatalában haszonbérbeadási árverés tartatik meg és pedig a József kir. hg. u. 42 sz. házutáni, jelenleg Molnár Károly által haszonbérbelet 10 hold 778 □ öl ondódi és ugyanezen házutáni, jelenleg Sári Márton által haszonbérbelet 11 hold 1312 □ öl ujosztású földre, a Széchenyi u. 27—29. sz. a. jelenleg Molnár Károly által haszonbérbelet 6 hold 138 öl és 8 hold 500 □ öl területű házutáni ondódi földre, a Péterfia-u. 31—33. sz. a. jelenleg Tömösvári Mihály által haszonbérbelet házutáni 20 hold területű ondódi földre, az Ármós Bálint féle ondódi földekből eddig Szodrai István által haszonbérbelet 1 hold 1306 □ öl, Szilágyi Mihály által haszonbérbelet 5 hold 921 □ öl, Szilágyi János által haszonbérbelet 2 hold 256 □ öl birtokra, végül Tóth György által eddig haszonbérben tartott 22 hold 1490 □ öl bányai kaszáló birtokra. A közelebbi feltételek a collegium háznagyi hivatalában bárki által addig is megtekinthetők.

Debreczen, 1902. jun. 4.

Az elnökség.

Étvágytalanság. Emésztési bajok

a „Rohitschi templomforrás“

időnkénti ivásával gyógyítható legkönnyebben. Idült vagy chronikus fájalmaknál a „Styria forrás“ (erősebb tehát hatásosabb.

Haszonbérbe adás.

A debreczeni református egyház iskoláztatási alapjához tartozó **362 kat. hold 1300 öl Szepesi földbirtok**, mely most az Öry Mihály haszonbérletében áll, ugy nemkülönben az ugynevezett **Tablaház utáni 21 hold 750 □ öl Ondódi föld**, amely most a Vilmányi Imre haszonbérletében áll s amelyek haszonbérleti ideje f. é. okt. 1-ével lejár, ettől a naptól számítandó időre és pedig előbbi 12 utóbbi 6 évre, a gazdasági bizottság rendelkezése nyomán nyilvános árverésen, mely a ref. egyházi hivatal nagytermében **f. Jun. 9-ikén (Hétfőn) d. u. 3 órákor** fog megtartatni, külön-külön haszonbérbe adatik. A részletes feltételek az egyházi hivatalban, a hivatalos órák alatt Hódy Béla levéltárnoknál megtekinthetők.

Debreczen, 1902. május 31.

Szinay Gyula
a gazd. biz. elnöke.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Blouz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsatér.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werkes, Eger (Csehország.)

SZABADOS és ROSSI

vizvezeték és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vizvezetékek
CLOSETEK
és csatornázások,
SZIVATTYUK
Fürdőberendezések
és **Gőzfürdők**
stb. berendezésére.
Kőanyagcsövek raktáron.

==== Egyedül valódi angol ====

THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Altein echter Balsam aus der Schutzensel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Miért szenved ön? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmas enyhítésében utlíerhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncnak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevőesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üreg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgüvülés, a lábnaak járás közben történt kisebélése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fil. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhaisában utóierhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlőben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bieonyos, hogy az én kiténő szerem ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Cim: **Apotheke Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.**

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.